

**Colegiul de Disciplină și Etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

**HOTĂRÂREA nr. 3-100/2022
cu privire la examinarea cauzei disciplinare intentate în privința
procurorului în Procuratura raionului XXXXXX,
XXXXXX**

mun. Chișinău

09 septembrie 2022

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Victor Comerzan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov - raportor, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică procedura disciplinară intentată în privința procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX, ca rezultat al depistării unor încălcări admise de către acesta sub aspectul neasigurării respectării termenului rezonabil în cadrul conducerii și exercitării urmăririi penale, precum și la soluționarea proceselor penale și audiind informația prezentată de către raportorul Elena CAZACOV, Colegiul de disciplină și etică,-

CONSTATĂ:

La xx.xx.2022, de către Inspekția Procurorilor a fost întocmit raportul privind rezultatele verificării sesizării procurorului-șef al Procuraturii raionului XXXXXX, XXXXXX, cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura r-lui XXXXXX, XXXXXX, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

Drept temei pentru intentarea procedurii disciplinare a servit sesizarea din xx.xx.2022 a procurorului-șef al Procuraturii raionului XXXXXX, XXXXXX, care la xx.xx.2022, a fost înregistrată de Inspekția procurorilor conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspekției procurorilor.

Autorul sesizării invocă, că *„procurorul XXXXXX nu îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile de serviciu, sistematic comite încălcări ale prevederilor Codului de procedură penală și anume art. 52 alin.(1) pct.7) sub aspectul nerespectării termenului rezonabil în cadrul conducerii urmăririi penale, în cadrul exercitării nemijlocit a urmăririi penale pe cauzele penale dispuse lui pentru exercitarea urmăririi penale cât și la examinarea și luarea deciziilor pe procesele penale, parvenite la Procuratură pentru luarea deciziei în conformitate cu art. 274 CPP, examinării petițiilor, lăsarea cauzelor penale în ne lucrare în mod nejustificat mai mult de 30 de zile, nerespectarea termenului de 15 zile, prevăzut de art. 290 CPP pentru verificarea materialelor cauzei penale și expunerea asupra lor”.*

Astfel, autorul sesizării a indicat, că *procurorul XXXXXX la momentul depunerii sesizării avea în exercitare 4 cauze penale, și anume:*

- 1) nr. XXXXXX pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 239 alin. (2) CP,
- 2) Nr. XXXXXX, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 251 CP,
- 3) Nr. XXXXXX, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 183 alin.(1) CP,
- 4) nr. XXXXXX, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 238 alin. (2), CP.

Pe toate cauzele penale menționate de către procurorul XXXXXX au fost admise tergiversări neîntemeiate, perioade îndelungate de timp nu s-a efectuat nici o acțiune procesuală pentru stabilirea circumstanțelor cauzei și luarea unei decizii legale, cu toate că săptămânal, la ședințele operative a fost atenționat de către procurorul-șef, să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru a termina urmărirea penală pe cauzele penale date în mod prioritar.

Cauza penală nr. XXXXXX a fost pornită de către organul de urmărire penală al IP XXXXX în baza unor bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.239 alin.(2) Cod penal. Potrivit actului procedural de începere a urmăririi penale [...].

În legătură cu modificările intervenite în legislația în vigoare, inclusiv și codul de procedură penală prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, cauza penală data a fost luată pentru exercitarea urmăririi penale în continuare conform competenței de către procuratura raionului XXXXXX, iar la data xx.xx.2018, a fost dispusă pentru exercitarea urmăririi penale procurorului XXXXXX.

Primind cauza penală în exercitare, procurorul XXXXXX a ținut cauza penală în nelucrare până în luna xx.2021, limitându-se numai la emiterea ordonanțelor de prelungire a termenului urmăririi penale. La xx.xx.2021 de către procurorul-șef i-au fost date indicații în scris pe cauza penală data care urmau a fi executate în termen de pînă la xx.xx.2021. Indicațiile procurorului au fost ignorate. La xx.xx.21 au fost date indicații în scris repetate, care n-au fost executate până în prezent.

Verificând materialele cauzei penale, s-a constatat că timp de x ani procurorul XXXXXX n-a efectuat nici o acțiune procesuală pe cauza penală data, și s-a limitat numai la expedierea a x interpelări.

Cauza penală nr. XXXXXX pornită de către procuratura raionului XXXXXX la xx.xx.2019 pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 251 CP.

Potrivit actului procedural de începere a urmăririi penale [...].

După începerea urmăririi penale, până la xx.xx.2022, timp de x ani și x luni procurorul XXXXXX n-a efectuat careva acțiuni procesuale pentru stabilirea adevărului, n-au fost efectuate nici acțiunile procesuale care nu suferă amânare, cum este examinarea la fața locului pentru a stabili [...].

Numai la xx.xx.2022 XXXXXX a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 CP, și fiind audiat în calitate de învinuit n-a recunoscut vina, a dat declarații care contravin declarațiilor a XXXXXX.

Necătînd la acest fapt, procurorul n-a întreprins nici o măsură pentru a verifica declarațiile învinuitului, ori pentru a lichida divergențele din declarațiile martorilor și învinuitei, pentru a stabili adevărul și a finaliza urmărirea penală cu luarea unei decizii legale.

Cauza penală nr. XXXXXX, a fost începută de către procuratura raionului XXXXXX la xx.xx.2020 pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 183 alin.(1) CP.

Potrivit actului procedural de începere a urmăririi penale [...].

La xx.xx.2020 cauza penală data a fost transmisă de către procurorul-șef

procurorului XXXXXX pentru exercitarea urmăririi penale în continuare, în legătură cu faptul că procurorul de caz XXXXXX, delegat la procuratura raionului XXXXXX, a fost reîncadrat la locul permanent de muncă.

Primind cauza penală în exercitare, procurorul XXXXXX până în prezent n-a efectuat nici o acțiune procesuală, astfel lăsând cauza penală în nelucrare pe o perioadă de x ani și x luni.

Cauza penală nr. XXXXXX a fost începută de către procuratura raionului XXXXXX la xx.xx.2021 pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 238 alin. (2) CP.

Potrivit actului procedural de începere a urmăririi penale [...].

La xx.xx.2021 cauza penală data a fost transmisă de către procurorul-șef procurorului XXXXXX pentru exercitarea urmăririi penale în continuare, în legătură cu faptul că procurorul de caz XXXXXX, delegat la procuratura raionului XXXXXX, a fost reîncadrat la locul permanent de muncă.

Primind cauza penală în exercitare, procurorul XXXXXX până la xx.xx.2022 n-a efectuat nici o acțiune procesuală, în vederea stabilirii adevărului, astfel lăsând cauza penală în nelucrare pe o perioadă de x luni.

E de menționat că procurorul XXXXXX nu o dată a fost atenționat despre necesitatea respectării termenelor prevăzute de Codul de procedură penală întru neadmiterea tergiversării neîntemeiate, intervenirii prescripției și eschivării persoanelor vinovate de răspundere penală, inclusiv și pe cauza penală data, însă concluzii necesare nu a făcut.

În perioada anilor 2019-2022 de la procurorul XXXXXX au fost retrase din exercitare și conducere mai multe cauze penale în baza art. 53¹ alin.(3) lit.c) Cod procedură penală, din motivul neîntreprinderii acțiunilor necesare pe cauza penală în mod justificat mai mult de 30 de zile. Cauzele penale au fost transmise în conducere și exercitare procurorului în procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX și procurorului-șef.

Tot autorul sesizării a indicat, că din motivul că în procuratura raionului XXXXXX activează timp de 5 ani numai x procurori, inclusiv și procurorul-șef, nu este posibil de retras toate cauzele penale tergiversate de către procurorul XXXXXX.

În schimb au fost întreprinse mai multe măsuri pentru ai acorda ajutor. Au fost perioade când cauzele penale, procesele penale, plângerile în majoritatea cazurilor erau distribuite pentru examinare procurorului-șef și procurorului XXXXXX, săptămânal, la fiecare ședință operativă procurorul XXXXXX a fost atenționat despre necesitatea conformării cerințelor legale în activitatea de serviciu cu propunerea de acordare a oricărui ajutor de care are nevoie (transport, ajutor practic, metodic, lucru organizatoric, întocmirea proiectelor de decizii etc.) însă lucrurile nu se schimbă.

Începând cu luna xx.2021 în incinta procuraturii XXXXXX s-a efectuat reparație, procurorul XXXXXX a fost asigurat cu birou de serviciu, echipat cu tehnica de calcul necesară, rechizite, pentru a-și executa obligațiile de serviciu în conformitate cu legea și cerințele Procuraturii Generale.

De asemenea, în rezultatul analizei criteriilor de activitate a procurorului XXXXXX în perioada de x luni ale anului 2022, s-a stabilit că el a luat decizii finale pe xx cauze penale, dintre care în judecată a expediat x cauze penale și a încetat urmărirea penală pe xx cauze penale în baza art. 109 CP- împăcarea părților, 107 CP- amnistia, pct.5 art. 275 CPP - deces.

În mediu, pe lună îi revin x cauze penale în conducere, pe art. 186, 179, 312, 362,

322 CP, adică cauze penale pe care se investighează infracțiuni ușoare și mai puțin grave.

Tot în această perioadă, cu participarea procurorului XXXXXX instanța de judecată XXXXXX a pronunțat xx sentințe, adică câte x sentințe lunar.

În perioada anului 2021-2022 de la procurorul XXXXXX au fost retrase xx cauze penale și transmise altor procurori, au fost retrase aproximativ xx de procese penale și transmise altor procurori (XXXXXX, XXXXXX,) pentru a lua decizie în conformitate cu art. 274 CPP. În perioada curentă a anului 2022, materialele au fost distribuite în mod prioritar procurorului XXXXXX și procurorului-șef XXXXXX, pentru a-i da posibilitate procurorului XXXXXX să finalizeze cauzele penale, procesele penale și petițiile restante.

Atitudine neglijență și iresponsabilitate procurorul XXXXXX manifestă și pe cauzele penale aflate în conducere. Astfel, din vina procurorului a fost tergiversată urmărirea penală pe următoarele cauze penale:

1. **cauza penală nr. XXXXXX**, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(2) CP, care a fost transmisă procurorului la xx.xx.2021 în conformitate cu art. 289 CPP cu propunerea de terminare a urmăririi penale pe care pînă în prezent procurorul XXXXXX nu a luat decizia finală;

2. **cauza penală nr. XXXXXX**, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) CP care a fost transmisă procurorului la xx.xx.2021 în conformitate cu art. 289 CPP cu propunerea de terminare a urmăririi penale pe care pînă în prezent procurorul XXXXXX nu a luat decizia finală;

3. **cauza penală nr. XXXXXX**, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(4) CP, care a fost transmisă procurorului XXXXXX la xx.xx.2021 în conformitate cu art. 289 CPP cu propunerea de terminare a urmăririi penale pe care pînă în prezent procurorul nu a luat decizia finală.

4. **cauza penală nr. XXXXXX**, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit.b) CP, care a fost transmisă procurorului XXXXXX la xx.xx.22 în conformitate cu art. 289 CPP cu propunerea de terminare a urmăririi penale pe care pînă în prezent nu este luată decizia în conformitate cu art.291 CPP;

5. **cauza penală nr. XXXXXX**, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(1) 287 CP, care a fost transmisă procurorului XXXXXX la xx.xx.2021 în conformitate cu art. 289 CPP cu propunerea de terminare a urmăririi penale pe care pînă în prezent procurorul XXXXXX n-a luat decizia în conformitate cu art.291 CPP;

6. **Cauza penală nr. XXXXXX**, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit.b) CP care a fost transmisă procurorului XXXXXX. la xx.xx.2021 în conformitate cu art. 289 CPP cu propunerea de terminare a urmăririi penale pe care procurorul XXXXXX a luat decizia în conformitate cu art.291 CPP abia la 31.05.2022;

7. **cauza penală nr. XXXXXX** pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) CP a ținut-o timp îndelungat în nelucrare neefectuând nici personal careva acțiuni procesuale nici nu a fost restituită organului de urmărire penală pentru a efectua careva investigații, ulterior cauza penală a fost retrasă și transmisă altui procuror.

Încălcări analogice se admit și la examinarea petițiilor și a proceselor penale, dispuse acestuia pentru examinare.

Cu referire la procesele penale, autorul sesizării a indicat, că procesul penal nr. XXXXXX a fost înaintat procurorului XXXXXX la data de xx.xx.2021 pentru a lua decizia în conformitate cu art. 274 CPP, ultimul a emis decizia abia la xx.xx.2022.

Procesul penal nr. XXXXXX în baza plângerii XXXXXX l-a primit la xx.xx.2021 cu

propunerea de a nu începe urmărirea penală, dar l-a ținut în nelucrare x luni de zile după care l-a restituit cu indicații organului de urmărire penală pentru control suplimentar.

În consecință, la procuratură parvin diferite plângeri din partea victimelor și altor participanți la procesul penal.

A mai indicat, că cu procurorul XXXXXX au fost duse discuții atât personal, cât și în cadrul ședințelor operative cu procurorii din procuratură la capitolul menționat, însă ultimul careva concluzii nu a făcut și din partea lui n-a urmat o reacție corespunzătoare.

În cadrul verificării sesizării, fiind audiate explicațiile procurorului XXXXXX ev a explicat că, nu este de acord cu sesizarea procurorului-șef deoarece în perioada xx.xx.2018 pînă în prezent Procuratura raionului XXXXXX a activat în componența a trei procurori: procurorul-șef XXXXXX, procurorul în procuratură XXXXXX și numitul, uneori și procurori detașați. Respectiv, pentru fiecare procuror revine sarcina de 200 % din volumul de lucru. Astfel, fiecare a executat un volum mare de lucru. în anii 2021 și 2022 a avut în conducere xx și respectiv xx cauze penale și în exercitare x cauze penale. A participat lunar în instanța de judecată aproximativ pe xx de cauze penale, precum și a indicat și alt volum de lucru efectuat. Totodată, acesta a menționat, că problemele indicate în sesizare nu constituie rezultat al neglijenței sale sau abuz de serviciu.

În cadrul controlului efectuat pe marginea sesizării, Inspectorul în raportul său a indicat faptul, că alegerile procurorului XXXXXX cu referire la volumul mare de lucru efectuat de el în anul 2021 și x luni ale anului 2022, care au dus la încălcarea normelor de procedură penală nu corespund stării de fapt, deoarece volumul de lucru efectuat de procurorul în Procuratură XXXXXX este la nivelul activităților efectuate de procurorul XXXXXX în domeniul urmăririi penale, iar pe unele poziții este mai mare.

Totodată, Inspectorul a stabilit, că îndeplinirea necorespunzătoare de către procurorul XXXXXX a atribuțiilor de serviciu se confirmă prin următoarele probe: ordonanțele procurorului-șef din xx.xx.2021, xx.xx.2021, xx.xx.2021, xx.xx.2021, xx.xx.2021, xx.xx.2021, xx.xx.2021, xx.xx.2022, xx.xx.2022, xx.xx.2022 prin care cauzele penale au fost retrase din gestiunea procurorului XXXXXX; Hotărârea Colegiului Disciplinar din xx.xx.2013; Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor din xx.xx.2013; Hotărârea Colegiului Disciplinar din xx.xx.2016; Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor din xx.xx.2019, tabelul privind activitatea procurorului XXXXXX.

Astfel, potrivit raportului, inspectorul a reținut faptul că de către procurorul în Procuratura XXXXXX, XXXXXX au fost încălcate prevederile art.38 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură, prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

În cadrul ședinței Colegiului, fiind audiate explicațiile procurorului XXXXXX, asupra faptelor imputate acestuia ce pot constitui abatere disciplinară, a explicat, că în cadrul Procuraturii activează 3 procurori în loc de 6, din care doi sunt executori. Nu reușesc să facă tot lucrul, fizic nu reușesc. Lucrează și peste graficul de lucru. În mediu pe an are xxx de cauze penale. Anul trecut a avut x procese penale a Procuraturii, iar anul acesta x procese penale, totodată verifică și penitenciarul. La moment procurori delegați nu au, fiind în anul 2021 pentru o perioadă de 3 luni. În situația respectivă de 3 procurori activează din xx.xx.2018.

Tot în cadrul ședinței, Inspectorul a menționat că au fost mai multe procese- verbale al ședințelor în care procurorul XXXXXX a fost atenționat cu referire la tergiversarea, prezentate de șeful subdiviziunii. Totodată, *după înaintarea sesizării practic toate reștașele au fost remediate.*

Totodată la întrebările adresate de membrii Colegiului, Inspectorul a indicat, că din cuvinte, *procurorul-șef nu s-a adresat către conducerea Procuraturii Generale cu raport pe faptul lipsei de cadre în instituție. Cît privește încărcătura celui de-al doilea procuror, practic este similară, inclusiv și la capitolul încălcărilor admise.*

Studiind materialele procedurii disciplinare acumulate și ascultînd opinia procurorului XXXXXX, se rețin următoarele:

Deși constatările Inspecției cu privire la admiterea tergiversării pe unele cauze penale, precum și de încălcare a unor termene de soluționare a cauzelor penale și proceselor penale s-au confirmat, însă Colegiul constată că acestea nu sunt rezultatul unei atitudini neglijente față de atribuțiile de serviciu, exprimat prin dezinteres vădit din partea procurorului XXXXXX pentru soluționarea cauzelor.

Mai mult, Colegiul reține că o situație similară cu referire la termenele de examinare și tergiversarea cauzelor penale se regăsește și la cel de al doilea procuror din cadrul procuraturii r-lui XXXXXX. Fapt care a fost declarat de către Inspector în cadrul ședinței Colegiului de disciplină și etică.

Astfel, se învederează situația potrivit căreia în cadrul procuraturii r-lui XXXXXX activează din 6 procurori doar 3, din care unul este procuror-șef. Situație în care instituția activează din anul 2018 și care a fost menționată de însăși procurorul-șef în sesizarea sa, iar Inspectorul a menționat că de către procurorul-șef nu au fost înaintate careva rapoarte către conducerea Procuraturii Generale pentru suplinirea funcțiilor vacante, în vederea reducerii încărcăturii per procuror.

În aceste circumstanțe, rezultă că procurorii urmează să se preocupe de cauzele urgente prin natura lor (*măsuri preventive, măsuri de asigurare, măsuri speciale de investigație, termene de menținere într-o anumită calitate*). Or încărcătura care le revine celor doi procurori în lipsa a încă trei procurori, este un temei care inevitabil duce la situații din cele constatate în activitatea procurorului XXXXXX, însă care în această situație nu pot fi calificate ca îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

Deși inspectorul a decis că prin acțiunile sale de către procurorul în Procuratura r-lui XXXXXX, XXXXXX a fost comisă abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură și anume - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, se constată, că abaterea invocată este lipsită de intenție și urmări prejudiciabile.

Subsidiar, se reține că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta urmează să fie comise **cu intenție** sau din neglijență gravă.

În art.38 din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Astfel, în cadrul examinării procedurii disciplinare nu au fost identificate temeiuri rezonabile care ar demonstra vinovăția procurorului XXXXXX, prin stabilirea intenției și survenirea cărorva consecințe, pentru existența abaterii disciplinare pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Procurorul XXXXXX activează în organele Procuraturii din xx.xx.2012, fiind numit în funcția de procuror în Procuratura raionului XXXXXX prin ordinul Procurorului General nr. XXX.

Pe perioada activității procurorul XXXXXX a fost încurajat în anii 2015 și 2016. Totodată, acesta a fost și sancționat disciplinar și anume:

- Prin Hotărârea Colegiului Disciplinar din xx.xx.2013, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, care au afectat grav imaginea procuraturii, cu *mustrare aspră*, contestată de numit la xx.xx.2013 și respinsă prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor din xx.xx.2013.
- Prin Hotărârea Colegiului Disciplinar din xx.xx.2016, pentru abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură, procurorul XXXXXX a fost sancționat disciplinar cu *mustrare*.
- Prin Hotărârea CSP din xx.xx.2019 a fost admisă contestația Inspecției procurorilor la Hotărârea Colegiului de disciplină și etică din xx.xx.2019, și pentru abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, procurorul XXXXXX a fost sancționat disciplinar cu *mustrare*.

În concluzie în urma controlului efectuat în acțiunile procurorului XXXXXX nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară prevăzute în art.38 lit.a) din legea cu privire la Procuratură, fapt pentru care procedura disciplinară urmează a fi încetată.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 38, 50, 51, 84, 85 al Legii Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, Colegiul de disciplină și etică,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A înceta procedura disciplinară inițiată în privința procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX, pe motiv că nu a fost comisă abatere disciplinară.
2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării prin intermediul colegiului, la Consiliul Superior al Procurorilor.

Președintele colegiului: Vladislav GUȚAN _____ semnat _____

Membrii Colegiului: Victor COERZAN _____ semnat _____

Alexandru LOZAN _____ semnat _____

Elena CAZACOV _____ semnat _____

Oleg TELEVCA _____ semnat _____

Pavel ȚURCAN _____ semnat _____

Octavian LAZAREV _____ semnat _____